

منظور از «وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ» و «لَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى» تشریح شد

حضرت آیت‌الله جوادی آملی دیروز در مسجد اعظم به ادامه تفسیر سوره مبارکه روم پرداخت و گفت: معاد حتمی است...

در تازه‌ترین جلسه تفسیر آیت‌الله العظمی جوادی آملی

حضرت آیت‌الله جوادی آملی، در ادامه تفسیر سوره مبارکه روم، با اشاره به آیه «وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ» و با توجه به اینکه «آسان و آسان‌تر» برای خداوند معنا ندارد گفت: ضمیر «علیه» اگر به مخلوق بازگردد، به این معنا است که برای مخلوق و در نظر او آفرینش ابتدایی آسان است و اعاده این خلقت «آهون»؛ اما اگر گفتیم این «وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ» ضمیر «علیه» به خداوند بازمی‌گردد نظیر «الله اکبر» است.....

حضرت آیت‌الله جوادی آملی دیروز در مسجد اعظم به ادامه تفسیر سوره مبارکه روم پرداخت و گفت: معاد حتمی است، اگر نباشد عالم پوچ می‌شود، زیرا لازمه آن تفاوت نبودن میان صالح و طالح است؛ اصل این دنیا در روز قیامت تغییر می‌کند پس به جایی باید رسید که حساب و کتابی وجود داشته باشد تا هر کس سزای کار خود را ببیند، اگر انسان‌ها همه معدوم شوند و بعد از مرگ خبری نباشد، مسلمان مانند مجرم می‌شود، اگر کسی قبول کرد اصل خلقت از سوی خداوند را باید بداند که ایجاد مجدد آن آسان‌تر است. وی افزود: خداوند از وصف دیگران منزّه است، اما بندگان مخلص محبوب خدا شدند و به قرب نوافل رسیدند، در این مقام، در مقام فعل خداوند، زبان آنان لسان خداوند می‌شوند و گوش آنان گوش الهی می‌شوند و طریزی وصف می‌کنند که شایسته خدا باشند که انبیا و ائمه (ع) این گونه‌اند، هر انسانی از خدا است و به سوی خدا می‌رود اما هر کس از هر جا آمده به آن‌جا می‌رود، مانند این ابرهای مختصر که باران دارند همه از دریا آمده‌اند، اما ابرهای کم‌باران نهر تشکیل می‌دهند که به همان ابتدای دریا می‌رسند زیرا از عمق دریا برخاست، اما ابرهای پرباران به عمق دریا می‌رسند، این دو آب هر دو از دریا برگرفته شده‌اند، اما به جای خود بازمی‌گردند، همه از خدا هستند و همه به سوی او بازمی‌گردند، آنان که در مراحل نازل و میانی هستند به مراحل نازل می‌رسند و درالقرار آنان ابدی است.

انسان در بهشت ثابت می‌شود نه ساکن

مفسر برجسته قرآن کریم ابراز داشت: معنای «ابدی» این نیست که حرکت به سوی کمال آنان ابدی باشد، بلکه ثابت هستند، دوام فیض به این معنا نیست که موجود مشخصی همواره حرکت کند، حرکت بدون هدف محال است، اگر کسی بخواهد دائماً حرکت کند باید دائماً در دنیا باشد، بعد از مرگ دیگر شریعتی وجود ندارد، دیگر دار عمل نیست بلکه دار حساب است، اگر آخرت نیز ظرف عمل باشد نیازمند دین و پیامبر است تا حرکت ادامه یابد، انسان در بهشت ثابت می‌شود نه ساکن، اما کیفیت بهره‌برداری انسان از کمالات با حفظ ثبات چگونه است، باید بحث شود؛ بدن تابع روح است و روح هر مقدار که لیاقت داشته باشد در آخرت به مقصد خود رسیده است، در بهشت، چشمه، تابع بهشتی است، در دنیا انسان به دنبال آب می‌رود اما در بهشت چشمه به دنبال انسان می‌آید، جاری‌کننده چشمه خود بهشتیان هستند، این طور نیست که بهشتی کاری در آن دنیا انجام دهد، انسان هر کاری در دنیا انجام داد آن را می‌بیند.

وی با اشاره به آیه «وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ» ادامه داد: ضمیر «علیه» اگر به مخلوق بازگردد، به این معنا است که برای مخلوق و در نظر او آفرینش ابتدایی آسان است و اعاده این خلقت «آهون»؛ اما اگر گفتیم این «وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ» ضمیر «علیه» به خداوند بازمی‌گردد نظیر «الله اکبر» است، موجودات دیگر همه کبیر نیستند و خدا اکبر، بلکه موجودات دیگر ضعیف هستند و خداوند اکبر است؛ در روایتی آمده است که معنای «الله اکبر» این است که خداوند بزرگ‌تر از آن است که وصف شود.

معظمه تأکید کرد: اگر روزی روایت‌های ائمه (ع) در حوزه بیاید و جزو دروس قرار بگیرد فایده‌های فراوانی دارد.

آسان و آسان‌تر برای خداوند معنا ندارد

حضرت آیت‌الله جوادی آملی ادامه داد: همه چیز مرآت حق هستند و صور مرآتیه حق هستند، اگر گفتیم این «وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ» و ضمیر «علیه» به خداوند بازگشت با نظر به روایت که معنای «الله اکبر» را بیان کرده باید بگوییم این

«أَهْوَنَ» به این معنا است که این موضوع سهل‌تر و آسان‌تر از آن است که درباره خداوند مطرح شود، چیزی برای خدا آسان و آسان‌تر نیست، اگر این چنین معنا کردیم آن گاه «وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى» معنای خود را می‌یابد، یعنی این‌که شما هر وصفی را درباره خدا مطرح کردید، خداوند بالاتر از آن است، ما خداوند را نمی‌توانیم درک کنیم اما مصادیق کامل صفات خداوند را می‌دانیم درک کنیم،

اهل بیت(ع) مثل اُعلی الهی هستند

در زیارت جامعه کبیره در وصف ائمه(ع) این مصادیق آمده است، آنان و انسان‌های کامل هر فعلی را که بخواهند برای آنان حاصل است، اهل بیت(ع) مثل اُعلی الهی هستند البته در حد مرآت و آیت بودن، و خود خداوند در قرآن فرمود که او حکیم و عزیز مطلق است.

ایشان خاطرنشان کردند: قرآن کریم که کتاب توحید است عزت، کمال، رزق، حب، حیات، فتح را برای خیلی‌ها ثابت می‌کند، اگر گفته شد خداوند «حَيْرُ الرَّازِقِينَ»، «حَيْرُ الْفَاتِحِينَ»، «وَهُوَ حَيْرُ الْحَاكِمِينَ»، «أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ» و مانند آن یعنی خلقت و رزق را به دیگران هم نسبت داد، اما خداوند جمع‌بندی می‌کند و می‌گوید این‌ها مرائی و آیات من هستند، اگر به یک عده در جایی فرمود «وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ» در یکجا «فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا» اگر در جایی فرمود وجود مبارک عیسی(ع) به اذن خدا خلق می‌کند، حواستان جمع باشد همه این‌ها ابزار قدرت خداوند و تحت تدبیر مدبرات او هستند، «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» خدای متعال هیچ کمالی را به غیر خود استناد نمی‌دهد به این معنا که دیگران استقلال دارند و کمال دارند و خداوند نیز کمالی بالاتر از دیگران دارند، بلکه آن‌ها هر چه دارند از خداوند دارند، مجاری کار خداوند و ابزار وی هستند، علیم و حکیم مطلق اوست و همان پیام «الْعِزَّةُ لِلَّهِ جَمِيعًا» ، همان پیام «إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ» است، دیگران مجرای رزق الهی هستند.